

СВЕТО ПРЕОБРАЖЕНИЕ ГОСПОДОВО

ГОРАТА ТАВОР ВО СВЕТАТА ЗЕМЈА

SVETO PREOBRA@ENIE NA GOSPOD I SUS HRISTOS

Празник на македонските светители - патоказ за сите македонски генерации низ вековите.

■ Пишува: аџика Живанка ФИЛИПОВСКА

Песната на празникот (Тропар) нè приближува кон вдахновеното вистинско доживување на славата Божја. Неговиот стих нè враќа на христијанскиот извор, на изворот на христијанската историја и на трајните корени од минатото.

Во Светата Земја, на врвот на Гората Тавор, во неговата утроба, во црквата "Преображение Христово", своната на овој Божји храм ќе ја акцентираат кулминацијата на возбудата на човечката душа. Во човекот пулсира желбата да го спознае ова свето место, обесмртено со необичниот настан за човештвото. Повикот да бидеме таму, на местото каде што во нокната тишина и мир, на учениците им се открила славата Божја, виделе како Господ Исус Христос од себе испуштил Божествена светлост (која дотогаш во Себе ја задржувал), значи да се почувствува апсолутната Божја вистина.

Деветнаесетти август! Преображение Господово! Ден на Божјиот Син, ден на Богочовекот, се-поврзувач на небесното и земно-

то. Господов празник, човеков празник, триумфален ден на не-возможноста на заборавот на зборовите Божји. Во Светото Евангелие е запишано што виделе тројцата Христови ученици на Гората Тавор, кога Господ се преобразил: "... ги зеде Исус со Себе Петра, Јакова и брата му Јована, и ги изведе во висока гора сами; и се преобрази пред нив; и лицето Негово светнаа како сонце, а алиштата Му станаа бели како светлина. И ете, им се јавија Мојсеј и Илија, кои разговараа со Него". Потоа, ги засенил светол облак и од него се слушнал глас кој велел: "Овој е Мојот возљубен Син, во Кого е Мојата волја; Него послушајте Го!"

Исплашени учениците паднале на земјата и лежеле сè додека не им рекол Господ да станат и им заповедал никому да не му кажуваат што виделе, "додека Синот Човечки нè воскресне од мртвите! Небото прозборело за Него дека е Син Божји. Бог Отецот посведочил за Него и Го нарекол Свој возљубен Син, за да Го познаат учениците и светот, Спасителот на светот,

за да се открие Божјата вистина, за да го познаат посредникот меѓу Бога и луѓето, за да се зацврстат во верата Христовите ученици, и да не очајуваат во најтешките денови на Неговите страдања. Господ Исус Христос се преобразил "блескајќи со славата на Своето Божество". Со помош на Светиот Дух, учениците разбрале дека се води разговор за доброволното страдање на Христа во Ерусалим, пред смртта, и ги познале старозаветните пророци Св. Мојсеј и Св. Илија. На врвот на Гората Тавор, "Гората на Богомислието", од каде што се добива неверојатно убав поглед на околните гори, полиња и други предели во Светата Земја, сликовито ни се открива настанот кој овде се случувал. Тој важен настан за човештвото ни ја открива светлоста на Евангелието и неговото големо значење, ни се откриваат Христовите поуки, полни со вистина и вечна убавина и смислата на човековото постоење.

До врвот на раззеленетата и пошумената Гора Тавор, се доаѓа по долг, не многу тесен, но многу кривулест пат. Таму, во чест на Преображението Христово, е подигната христијанска црква каде што поклонниците од целиот свет Му се поклонуваат на Господ Исус Хрис-

тос и преку устата на Светиот пророк цар Давид го фалат за неговите дела. "...Ќе Те фалиме Тебе Боже, ... Ќе ги разгласуваме Твоите чудеса..." Бог се преобразил не само за да ја покаже Својата Божествена слава и Божествена природа, туку и за да нè поткрепи и да нè увери "во подготвената ни небесна слава на оние кои Го љубат".

Со Преображението Господово сè прераснува во убавина. Но, со овој настан Бог и обврзува. На таа ретко убава Божја висока гора, Тој ја возвишува, но и ја довикува нашата љубов, како дел од триумфот на необичната светлина која ја крепи и осмислува човечноста, нашето духовно постоење и траење. Таму, од Божјите височини на својата местоположба, се открива една голема Божја тајна. Извишен над минливоста, во вечна хармонија меѓу Бога и човекот, со самото Преображение Господово, незаборавниот Тавор плени со својата убавина и посег кон вечното. И сè како да извира од длабочините на Божјата мудрост, љубов и вечност, која во душата човекова влева восхит кон животот и призив за дијалог со Бога. Бог нè повикува да бидеме соработници Христови, за да може "сета твар заедно со нас да влезе во радоста Господова! Да бидеме соработници во осветувањето на твартата која ја создаде Тој". Тогаш светот ќе ја постигне својата слава.

СВ. КИРИЛ, СВ. КЛИМЕНТ, СВ. МЕТОДИЈ

СВ. ПАНТЕЛЕЈМОН

МАКЕДОНСКИТЕ СВЕТИТЕЛИ СВЕТИ СЕДМОЧИСЛЕНИЦИ

Во нашата земја македонска и од родот наш македонски се родија, живееја и дејствуваа на исполнување на Светото Евангелие, угодни на Господа рожби, удостоени со блескави светителски ореоли. Тие се потврдија во светоста и остануваат вечно да живеат. Меѓу нив спаѓаат и Светите Седмочисленици: Кирил, Методиј, Климент, Наум, Сава, Горазд, Ангелариј. Зарем може да се замисли отпорот против сите напори од непријателите за "обезличување на физиономијата на македонскиот народ" во текот на неговиот историски развој, без грандиозното дело на Светите Седмочисленици. Тие се патоказ за сите македонски генерации низ сите векови.

Тешко и многу одговорно е да се зборува за овие големи македонски светители, за делата на овие бесмртни великани кои го овековечија и осветија своето име и името на својот народ и родната Македонија.

Светите браќа Кирил и Методиј, втемелувачите на писменоста и верата, ја создале првата азбука - глаголицата, го сееле Христовото семе, ги превеле Светото Писмо и црковните книги на црковномакедонски јазик, ја победиле тријазичната ерес, оние кои тврделе: "Ние знаеме само три јазици на кои е достоинствено во книгите да се слави Бог: еврејски, елински и латински". Св. Кирил умрел на 14.2.869 година во Рим, а Св. Методиј умрел на 6.4.885 година во Елванген, осуден од германско-латинското свештенство, каде во затвор поминал две и пол години. Нивната света мисија ја продолжила нивните ученици, Светите Петочисленици: Климент, Наум, Сава, Горазд, Ангелариј. Еретичите

ги мачеле Светите Петочисленици: со копја ги боделе во градите, со мечеви им ги раскрвавале вратовите, ги тепале, ги прегладнувале, ги затворале, ги влечеле голи по студено време. Мудриот Св. Наум, познавачот на многу јазици, основачот на монаштвото во Македонија, Чудотворецот, некогашниот продаден роб, и денес живее како "опомена и совест во душата на луѓето" и ја чува самостојноста на МПЦ и татковината Македонија: "Вие знаете од каде и зошто сте дошле во оваа земја, знаете дека овде не сте пожелни".

Еден од најталентираниите ученици на Св. Кирил и Методиј бил Св. Климент Охридски. Тоа што бил Св. Апостол Павле за Коринџаните, тоа Св. Климент станал за македонскиот народ. Вршел мисионерска дејност во Македонија, Моравија и во Централна Европа. Ги ширел писменоста и културата на народен јазик. Големiot просветител, учител, преведувач, чудотворец, лекар, писател, педагог, наречениот "ангел на земјата и небесен човек", во Охрид ја создал Првата Архиепископија на Балканот (Охридската Архиепископија, чија наследничка е МПЦ) и мудро стоел на нејзино чело цели 23 години. Тој го формирал Првиот Европски универзитет во Охрид, низ кој поминале 3.500 студенти, образовани според систем кој не бил само теолошки. Многу од нив станале штецови, ѓакони, ипоѓакони, свештеници и друго, и по сите словенски земји го проповедале Светото Евангелие. "Со тоа нашата татковина Македонија даде уште една лепта во ползата на сите словенски народи. Затоа можеме да кажеме дека Светите Седмочисленици се достоинство на македонскиот народ, на словенските народи и на целиот христијански свет. Тие засекогаш остануваат Цврсти столбови на Црквата и бо-

говдахновени заштитници на нашиот збор", кои го прогонија незнајбожечкото учење, на својот род му дадоа писменост и не дозволија македонскиот народ да потпадне под туѓински влијанија и да се откаже од предедовската вера. Најсвечено ги прославивме на девети август. И може ли тој ден, а да не се сетиме за вистинските синови на татковината, кои умираа и сè уште умираат за нејзината слобода? Се разбира дека не може! Со исушената крв во земјата Македонска и со сè уште свежата крв впиена во неа, и пред Бога и пред светот, е запишано името на македонскиот народ: сме постоеле низ вековите, постоиме и секогаш ќе постоиме.

Св. Климент Охридски вршел богослужби на црковно-македонски јазик. Го проповедал Светото Евангелие 50 години. Составил беседи за сите празници, ги опишал чудата на Пресвета Богородица, животот на Св. Јован Крстител. Превел богослужбени книги на црковно-македонски јазик. Глаголицата ја реформирал во кирилица. Автор е на "Панонските легенди" - дело за животот на Светите браќа Кирил и Методиј. Автор е на "Пофалното слово за Кирила" и многу други творби, кои биле раширени и надвор од Македонија. Изградил манастир во Охрид. Ја подигнал црквата "Св. Пантелејмон". Пред смртта, на болничка постела ја превел книгата "Цветен Триод". Својот свет дух му го предал на својот Создател, мирно, на 27.7.916 година. Неговото тело било положено во манастирот, во гробот, којшто самиот го подготвил со своите раце. Подоцна неговите чудотворни и негнилежни мошти се пренесени во црквата "Света Богородица Перив-

лепта". Во август 2002 година, со величествена свеченост, неговите свети мошти беа пренесени во осветениот и обновен манастир на "Св. Климент и Пантелејмон" на Плаошник. Ја нема веќе Султан-Мохамедовата џамија, која била изградена на темелите на Климентовото светилиште. По пет века Св. Климент се врати во местото кое сам го избра за свое вечно живеалиште. Неговите мошти се наоѓаат во оригиналниот саркофаг каде што тој бил погребан.

Овој празник свечено се обележа во нашата татковина и во целиот православен свет. Свечено се обележа и во македонското светилиште на МПЦ "Св. Климент Охридски", Торонто, Канада, кое иако далеку од Македонија, за нашите верници е вистинска духовна мајка која го храни и го негува сè она возвишено што во својата душа го чува нашиот народ, кој со голема љубов го негува и го чува, само за да не се однароди во овие далечни и големи простори, од светото македонско име кое со гордост се предавало од колено на колено, од генерација во генерација, чувајќи ги пораките на бесмртните Свети браќа Кирил и Методиј и нивните Свети ученици Св. Климент, Наум и другите Седмочисленици.

Ги известуваме читателите дека истиот ден кога се прославија Светите Седмочисленици, му се оддаде слава и чест на Св. Великомаченик Пантелејмон, учениот филозоф и лекар, чудотворец кој од завист заради неговата талентираност бил обвинет пред Максимијан како христијанин, жестоко мачен, фрлен во оган и исечен со меч. Чесно настрадал за Христа млад, во Никомидија, во 304 год. на овој ден кога и го прославуваме.

**Со благослов на Неговото
високопреосвештенство,
Митрополитот европски г. Горазд**